

ΕΝΩΣΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Αστική Ευθύνη Εργολάβων

Απρίλιος 2022

Το «Εγχειρίδιο Προϊόντων Αστικής Ευθύνης» είναι μία προσπάθεια της Επιτροπής Αστικής Ευθύνης & Επαγγελματικών Ευθυνών να παρουσιάσει με απλό και κατανοητό τρόπο την τεχνική προσέγγιση στην ανάληψη κινδύνων αστικής ευθύνης. Το Εγχειρίδιο έχει αποκλειστικά και μόνο ενημερωτικό και μη δεσμευτικό χαρακτήρα και στόχος του είναι να υποστηρίξει και να διευκολύνει νέα στελέχη στον τρόπο αξιολόγησης του εκάστοτε κινδύνου.

Στο Εγχειρίδιο αυτό δεν περιλαμβάνεται επεξήγηση των ασφαλιστικών όρων, καθώς αυτό αποτελεί αντικείμενο του «Ερμηνευτικού Λεξικού Αστικής Ευθύνης», το οποίο επίσης βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα της ΕΑΕΕ.

Όλες οι περιγραφές & οι περιλήψεις που αφορούν ασφαλιστικές καλύψεις προορίζονται μόνο για γενικούς ενημερωτικούς σκοπούς και δεν τροποποιούν ή επηρεάζουν τους όρους / προϋποθέσεις/ εξαιρέσεις οποιουδήποτε ασφαλιστηρίου συμβολαίου. Οι ασφαλιστικές καλύψεις διέπονται αποκλειστικά και μόνο από τους όρους / προϋποθέσεις/ εξαιρέσεις της εκάστοτε συναφθείσας μεταξύ ασφαλιστή και ασφαλισμένου ασφαλιστικής σύμβασης.

Το «Εγχειρίδιο» θα εμπλουτίζεται συνεχώς με νέες κατηγορίες και ελπίζουμε να αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο για όλους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	2
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	2
ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ	2
ΟΡΙΣΜΟΙ – ΚΑΛΥΨΗ - ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ	3
ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΣ	3
ΤΡΙΤΟΣ	3
ΚΑΛΥΨΕΙΣ / ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ	3
ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ	4
ΟΡΙΑ ΚΑΛΥΨΗΣ	4
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	5
ΒΑΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (TRIGGER)	6
ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ	6
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΟΡΙΑ	6
ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ	6
ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	7
ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ – ΑΝΑΛΗΨΗ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	7
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	9
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	11
ΖΗΜΙΕΣ	12
ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΑΙΤΙΕΣ ΖΗΜΙΩΝ	12

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κατασκευαστικός κλάδος αποτελεί από τους ισχυρούς κινητήριους μοχλούς στην ανάπτυξη κάθε οικονομίας. Η συμβολή του είναι σημαντική στην υλοποίηση επενδυτικών έργων σε διάφορους τομείς της οικονομίας, στην ανάπτυξη των κύριων παραγωγικών δραστηριοτήτων, στην ασφάλεια της χώρας και γενικά στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, μέσω της κατασκευής δημοσίων έργων υποδομής.

Ταυτόχρονα όμως ο κάθε εργολάβος – κατασκευαστής έχει ευθύνες οι οποίες δεν περιορίζονται στις συνήθεις υποχρεώσεις του, αλλά σχετίζονται με ατυχήματα και ζημιές σε τρίτους. Είναι συχνό πλέον το φαινόμενο να γίνονται ατυχήματα σε κάποιον διερχόμενο πολίτη ή γενικότερα σε κάποιον τρίτο όπως μπορεί να είναι ένας γείτονας.

Παράλληλα, ο κατασκευαστικός κλάδος χαρακτηρίζεται από υψηλό αριθμό εργατικών ατυχημάτων, όχι μόνο εντός της ελληνικής επικράτειας αλλά παγκοσμίως, γεγονός που οφείλεται σε σημαντικό βαθμό στις ιδιαιτερότητες και στο βαθμό επικινδυνότητας που επικρατεί στον χώρο των κατασκευών.

Δεν είναι τυχαίο, ότι σε πολλές συμβάσεις που υπογράφονται, ο Κύριος του Έργου ζητάει από τον Ανάδοχο Κατασκευαστή να διατηρεί ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης. Ιδιαίτερα στα δημόσια έργα, η ασφάλιση είναι απαραίτητη προϋπόθεση για λόγους δημόσιου συμφέροντος.

ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

Η ασφάλιση αστικής ευθύνης εργολάβων απευθύνεται σε τεχνικές εταιρίες, εργολάβους/υπεργολάβους οικοδομών, οικοδομικές επιχειρήσεις, αλλά και στους ιδιοκτήτες / κύριους του έργου.

Η ασφάλιση αυτή μπορεί να εφαρμοστεί σε όλα τα υπέργεια ή υπόγεια έργα, όπως ενδεικτικά:

- οικοδομικές εργασίες (ιδιωτικές ή/και δημόσιες),
- έργα υποδομών, όπως π.χ. δρόμοι, αναπλάσεις δημοσίων χώρων, λιμάνια, αποχετευτικά, σιδηροδρομικά,
- ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες (ιδιωτικές ή/και δημόσιες),
- κατασκευές ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (Υδροηλεκτρικά, Φωτοβολταϊκά Πάρκα ή εγκαταστάσεις, Αιολικά Πάρκα),
- Συντηρήσεις έργων.

ΟΡΙΣΜΟΙ – ΚΑΛΥΨΗ - ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΣ

Η σύναψη της ασφάλισης γίνεται από τους έχοντες έννομο συμφέρον, όπως είναι :

- ο Ανάδοχος Εργολάβος που έχει αναλάβει την κατασκευή / συναρμολόγηση, συμπεριλαμβανομένων και των εργολάβων και υπεργολάβων αυτού,

ή / και
- ο Κύριος του Έργου (Ιδιοκτήτης).

Σημειώνουμε ότι δικαίωμα για σύναψη της παρούσας ασφάλισης έχει και ο εκάστοτε υπεργολάβος εφόσον ασφαλίσει αποκλειστικά τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την δική του υπεργολαβική σύμβαση.

ΤΡΙΤΟΣ

Κάθε πρόσωπο, φυσικό ή νομικό, το οποίο πιθανώς να δικαιούται αποζημίωση από τον Ασφαλισμένο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ασφαλιστική Σύμβαση.

«Τρίτοι» θεωρούνται εκείνοι οι οποίοι δεν έχουν σχέση με το εκτελούμενο έργο.

ΚΑΛΥΨΕΙΣ / ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ

Το ασφαλιστήριο Αστικής Ευθύνης, αποζημιώνει τον Ασφαλισμένο για απαιτήσεις του παθόντα τρίτου (τρίτος εννοείται ως προς τον Ασφαλισμένο) για ατυχήματα που τυχόν συμβούν και θα οφείλονται σε αμελείς πράξεις ή/και παραλείψεις του Ασφαλισμένου ή των εργαζομένων του. Η αποζημίωση καλύπτει τις δαπάνες για την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη ο Τρίτος και δη για τυχόν σωματικές βλάβες/απώλεια ζωής και υλικές ζημιές σε περιουσιακά στοιχεία του, συμπεριλαμβανομένης της χρηματικής ικανοποίησης για την ηθική βλάβη του ή την ψυχική οδύνη συγγενών του, καθώς και τα δικαστικά έξοδα του Ασφαλισμένου για την άμυνά του κατά των βάσιμων ή και αβάσιμων απαιτήσεων του τρίτου παθόντα, μέχρι του ποσού που ορίζεται στο ασφαλιστήριο.

Ανάλογα με τους Γενικούς και Ειδικούς Όρους με τους οποίους η κάθε Εταιρία παρέχει την κάλυψη της Αστικής Ευθύνης Κατασκευής έργου και οι οποίοι περιγράφονται αναλυτικά στην ασφαλιστική σύμβαση, αξίζει να σημειώσουμε ότι υπάρχει ανάγκη παροχής ασφαλιστικής κάλυψης (συνήθως με επέκταση) για :

- Ευθύνη από τυχόν σύμβαση συντήρησης που έχει αναλάβει συμβατικά ο Ασφαλισμένος
- Ζημιές σε Οργανισμούς Κοινής Ωφελείας
- Διασταυρούμενη ευθύνη (Cross Liability)
- Ευθύνη μηχανημάτων έργου (σταθερών και / ή αυτοκινούμενων)

- Ευθύνη από υποχώρηση / κατολίσθηση του εδάφους
- Ευθύνη από δόνηση / μετακίνηση / εξασθένηση θεμελίων όμορων στο έργο ιδιοκτησιών
- Ευθύνη από τους υπεργολάβους ή άτομα, μη εξαρτώμενα από τον Ασφαλισμένο, των οποίων όμως την εργασία επωφελείται κατά την εκτέλεση του συγκεκριμένου έργου
- Ευθύνη από ατυχηματική ρύπανση (sudden & accidental pollution)
- Ευθύνη από φορτοεκφόρτωση υλικών στο έργο (μεταφορά των υλικών)
- Ευθύνη για υλικές ζημιές παρακείμενης του έργου περιουσίας
- Ευθύνη από πυρκαγιά, έκρηξη, βραχυκύκλωμα
- Ευθύνη από επακόλουθες / αποθετικές ζημιές καλυπτόμενων σωματικών βλαβών ή υλικών ζημιών
- **Εργοδοτική Ευθύνη**

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

Πέραν των standard εξαιρέσεων ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου Αστικής Ευθύνης από την παραπάνω κάλυψη εξαιρούνται επίσης:

- ⇒ Ζημιές στο ίδιο το έργο
- ⇒ Μόλυνση/ υποβάθμιση/ αλλοίωση του περιβάλλοντος από και/ ή συνεπεία των έργων
- ⇒ Αστική ευθύνη έναντι τρίτων για λόγους μη εφαρμογής των περιβαλλοντικών όρων και πρόκλησης υποβάθμισης του περιβάλλοντος κατά τη διάρκεια της κατασκευής
- ⇒ Απώλειες ή ζημιές σε δάση, καλλιέργειες, σοδειές και αρχαιότητες
- ⇒ Καθαρά οικονομικές ζημιές, δηλαδή ζημιές που δεν είναι σωματική βλάβη ούτε υλική ζημιά ούτε άμεση συνέπεια αυτών
- ⇒ Επαγγελματική Ευθύνη Αρχιτέκτονα/Μηχανικού/Μελετητή
- ⇒ Ζημιές σε αντικείμενα ή μηχανήματα ιδιοκτησίας του ασφαλισμένου

ΟΡΙΑ ΚΑΛΥΨΗΣ

Στα ασφαλιστήρια αστικής ευθύνης εργολάβων, ορίζονται όρια αποζημίωσης τα οποία καθορίζουν το ανώτατο όριο ευθύνης του ασφαλιστή, τόσο για κάθε γεγονός/περιστατικό (είτε αυτό αφορά σωματικές βλάβες είτε υλικές ζημιές) όσο και τη μέγιστη ευθύνη για όλη τη διάρκεια της ασφάλισης. Συνηθίζεται, τα όρια αποζημίωσης να έχουν την πιο κάτω μορφή:

- Σωματική βλάβη / θάνατος κατ' άτομο
- Σωματική βλάβη / θάνατος κατά περιστατικό
- Υλικές ζημιές κατά περιστατικό
- Ομαδικό ατύχημα (Σωματικές Βλάβες κατά περιστατικό και υλικές ζημιές)
- Ανώτατο όριο ευθύνης καθ' όλη την περίοδο της κάλυψης

Εφ' όσον η κάλυψη επεκταθεί και παρέχεται εργοδοτική αστική ευθύνη τα όρια είναι συνήθως ως εξής.

- Σωματική βλάβη / θάνατος κατ' άτομο
- Σωματική βλάβη / θάνατος κατά περιστατικό
- Ανώτατο όριο ευθύνης καθ' όλη την περίοδο της κάλυψης

Η κάλυψη εργοδοτικής αστικής ευθύνης παρέχεται:

1. ανεξάρτητα ή ως επέκταση της κάλυψης Αστικής Ευθύνης.
2. ως υπο-όριο του ορίου με το οποίο παρέχεται η Γ.Α.Ε. ή ως επιπρόσθετο όριο
3. με την προϋπόθεση ότι οι εργαζόμενοι ασφαλιζονται σε κύριο φορέα κοινωνικής ασφάλισης

Δεδομένου ότι η ασφάλιση αστικής ευθύνης εργολάβων δεν είναι υποχρεωτική, δεν προβλέπονται συγκεκριμένα ελάχιστα όρια κάλυψης. Παρ' όλα αυτά, όλες οι συμβάσεις για την κατασκευή δημόσιων έργων, όπως και αρκετές που αφορούν ιδιωτικά έργα, προβλέπουν την υποχρεωτική ασφάλιση του εργολάβου για την αστική του ευθύνη που σχετίζεται με το συγκεκριμένο έργο, και ορίζουν ελάχιστα όρια αποζημίωσης, τα οποία διαφέρουν κατά περίπτωση.

Σημειώνεται ότι οι επεκτάσεις που αναφέρθηκαν παραπάνω στο Κεφάλαιο ΚΑΛΥΨΕΙΣ/ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ, παρέχονται συνήθως (χωρίς αυτό να είναι απαραίτητο) με κάποιο υπο-όριο ασφαλιστικού ποσού.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Η Ασφαλιστική κάλυψη αρχίζει με την έναρξη των εργασιών και λήγει με την παραλαβή ή λειτουργία του έργου ή την ολοκλήρωση των εργασιών που ορίζει η σύμβαση και περιγράφεται στο ασφαλιστήριο.

Η κάλυψη παρέχεται κατά την διάρκεια των εργασιών πλέον τυχόν περιόδου συντήρησης.

Στην περίπτωση που επέλθει η ημερομηνία λήξης του ασφαλιστήριου, υπάρχει η δυνατότητα παράτασης της διάρκειας ασφάλισης κατά το διάστημα που επιθυμεί ο ασφαλισμένος. Στην περίπτωση αυτή συνηθίζεται η είσπραξη επιπλέον ασφαλιστρού.

ΒΑΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (TRIGGER)

Τα ασφαλιστήρια αυτά είναι σε βάση occurrence.

ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

Στις περισσότερες ασφαλιστικές συμβάσεις ως εφαρμοστέο δίκαιο ορίζεται το Ελληνικό Δίκαιο, και ως αποκλειστικά αρμόδια ορίζονται τα Δικαστήρια της Αθήνας ή της Ελληνικής Επικράτειας.

Η ασφαλιστική σύμβαση προβλέπει συνήθως την κάλυψη της αστικής ευθύνης εργολάβων που διέπεται από το Ελληνικό Δίκαιο και ιδίως από τα άρθρα 914 – 932 του Αστικού Κώδικα.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΟΡΙΑ

Παρέχεται κάλυψη για ατυχήματα τα οποία θα γίνουν εντός του εργοταξίου ή των χώρων ευθύνης του εργολάβου, σχετικά με το κατασκευαστικό έργο. Συνεπώς στο ασφαλιστήριο αναφέρεται συγκεκριμένη διεύθυνση κινδύνου ή ευρύτερη γεωγραφική περιοχή. Σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να συμφωνηθεί κάλυψη στην Ελληνική Επικράτεια.

ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

Δεν προβλέπονται συγκεκριμένα ποσά απαλλαγής. Ο κάθε underwriter προτείνει το ποσό της απαλλαγής που θεωρεί κατάλληλο λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες του πελάτη, το ασφαλιστρο που επιθυμεί ο τελευταίος να καταβάλει, αλλά και σειρά παραγόντων που σχετίζονται με την ανάληψη – αξιολόγηση του εκάστοτε κινδύνου.

Στο σημείο αυτό γίνεται αναφορά στους παράγοντες αυτούς που λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση του κινδύνου. Αναφέρονται οι κυριότεροι και απαραίτητοι παράγοντες οι οποίοι πρέπει ένας underwriter να εξετάζει:

1. Το είδος του έργου

Ανάλογα με τη φύση των εργασιών και την πολυπλοκότητα του έργου, διαφέρει η έκθεση σε κινδύνους για ζημιές σε τρίτους αλλά και για εργατικά ατυχήματα. Για λόγους απλούστευσης παραθέτουμε τις δύο σημαντικότερες κατηγορίες έργων που συναντάμε:

A. Οικοδομικά έργα

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει κυρίως κτίρια τα οποία μπορεί να αφορούν μία απλή κατοικία, ένα εργοστάσιο, αλλά και μεγάλα κτίρια κατοικιών, γραφείων, εμπορικών κέντρων, ξενοδοχείων, κ.λ.π..

Το κύριο χαρακτηριστικό των έργων αυτών είναι οι βαθιές εργασίες θεμελίωσης, καθώς επίσης και το υψηλό ύψος τους σε αρκετές περιπτώσεις. Συνεπώς ζημιές (υλικές κυρίως) σε τρίτους εξαιτίας δόνησης από τις εκσκαφές ή λόγω μετατόπισης και αποδυνάμωσης υποστηριγμάτων καθώς και ζημιές σε υπόγειες καλωδιώσεις και σωληνώσεις Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας είναι πιθανές.

Επιπλέον, λόγω του υψηλού ύψους των έργων αυτών, και ανάλογα με τη μέθοδο της κατασκευής, μπορεί να χρησιμοποιηθούν γερανοί για την μεταφορά υλικών, οπότε υπάρχει ο κίνδυνος πτώσης των υλικών αυτών ή πτώσης και του ίδιου του γερανού.

Επίσης στα εργοτάξια αποθηκεύονται συνήθως εύφλεκτα υλικά, οπότε ο κίνδυνος της φωτιάς είναι υπαρκτός.

Αν και τα εργοτάξια αυτά είναι «ιδιωτικά» και απαγορεύεται η είσοδος σε τρίτους, υπάρχει ο κίνδυνος για ζημιές σε παρακείμενες περιουσίες ή για σωματικές βλάβες σε «περαστικούς».

Τέλος, ο κίνδυνος της εργοδοτικής ευθύνης είναι σημαντικός, καθώς οι εργάτες δουλεύουν σε υψηλά ύψη και ο κίνδυνος πτώσης είναι αυξημένος.

Η παραπάνω ανάλυση περιορίζεται στην κατασκευή νέων οικοδομικών έργων, όπου η παρουσία τρίτων είναι συνήθως περιορισμένη. Υπάρχουν και οι περιπτώσεις εργασιών συντήρησης ή ανακαίνισης κτιρίων ή χώρων εντός κτιρίων, π.χ. εργασίες ανακαίνισης ενός καταστήματος εντός εμπορικού κέντρου, το οποίο όμως λειτουργεί και στο οποίο υπάρχει μεγάλη κινητικότητα πελατών. Δεν θα ισχύει το ίδιο για εργασίες ανακαίνισης ενός ξενοδοχείου, οι οποίες συνήθως λαμβάνουν χώρα όταν το ξενοδοχείο δεν λειτουργεί κατά τους χειμερινούς μήνες (αν αφορά εποχική λειτουργία).

B. Έργα υποδομών

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει κατασκευές και συντηρήσεις οδικών δικτύων, σιδηροδρομικών γραμμών, αποχετευτικών έργων, έργων τοποθέτησης οπτικών ινών, αγωγών φυσικού αερίου, κλπ.

Τα έργα αυτά συνήθως γίνονται σε δημόσιους χώρους και είναι εκτεθειμένα σε παρουσία τρίτων προσώπων. Σημαντικός παράγοντας επικινδυνότητας είναι η περίπτωση ταυτόχρονης κυκλοφορίας οχημάτων ή πεζών. Ο κίνδυνος ενός ατυχήματος είναι αυξημένος όταν δεν έχει απαγορευτεί η κίνηση. Για παράδειγμα, είναι σύνηθες φαινόμενο να γίνονται εργασίες συντήρησης ή τοποθέτησης δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας, και ταυτόχρονα να επιτρέπεται η κίνηση οχημάτων και πεζών. Οι εκσκαφές που γίνονται για αυτές τις εργασίες παραμένουν ανοικτές για αρκετές ημέρες, με αποτέλεσμα να υπάρχει αυξημένος κίνδυνος πτώσης τόσο για οχήματα όσο και για πεζούς, ειδικά τις νυχτερινές ώρες.

Επιπλέον, οι εργασίες αυτού του είδους έχουν μεγάλη επικινδυνότητα για ζημιές σε υπόγειες καλωδιώσεις και σωληνώσεις Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας. Οι πιθανές ζημιές δεν αφορούν αποκλειστικά τις ζημιές στις ίδιες τις εγκαταστάσεις, αλλά και ζημιές σε τρίτους εξαιτίας ζημιών στις εγκαταστάσεις αυτές, π.χ. κατά τη διάρκεια εργασιών τοποθέτησης αγωγών φυσικού αερίου το σπάσιμο ενός αγωγού ύδρευσης πιθανόν να οδηγήσει σε ζημιές σε γειτνιάζουσες περιουσίες εξαιτίας πλημμύρας.

Υπάρχουν και άλλες κατηγορίες έργων όπως π.χ. κατασκευές αιολικών και φωτοβολταϊκών πάρκων, κατασκευές φραγμάτων, κατασκευές οδικών αξόνων οι οποίοι περιλαμβάνουν γέφυρες και τούνελ, κατασκευές γραμμών μετρό, κ.λ.π.. Τα έργα αυτά είναι πολύ εξειδικευμένα και μπορούν να οδηγήσουν σε εκτεταμένες ζημιές προς τρίτους (εκτός των πιο πάνω) όπως ζημιές στο περιβάλλον, ζημιές σχετιζόμενες με τις γεωτεχνικές συνθήκες, μαζικές ζημιές σε τρίτους και εργάτες εξαιτίας κατάρρευσης εδάφους ή κατολισθήσεων κ.α..

2. Τοποθεσία του έργου

Σημαντικός παράγων στην αξιολόγηση του κινδύνου είναι η ακριβής τοποθεσία του έργου.

Ο κίνδυνος είναι σημαντικότερος εντός αστικών κέντρων. Στα αστικά κέντρα υπάρχει μεγάλη πυκνότητα πληθυσμού με κυκλοφορία, τόσο πεζών όσο και οχημάτων, συνεπώς η πιθανότητα για κάποιο ατύχημα είναι μεγαλύτερη συγκριτικά με κάποιο έργο το οποίο λαμβάνει χώρα στην ύπαιθρο. Δεν είναι τυχαίο ότι κάποιες εργασίες γίνονται τις νυχτερινές ώρες, όταν και η κίνηση είναι σαφώς μικρότερη.

Επίσης σημαντική είναι η γειτνίαση του έργου και οι αποστάσεις ιδιοκτησιών τρίτων από το έργο. Για παράδειγμα ο κίνδυνος για κάποια ζημιά σε τρίτο είναι πολύ μεγαλύτερη κατά διάρκεια ανέγερσης μια πολυκατοικίας, η οποία συνορεύει με άλλα οικήματα σε σχέση με την κατασκευή ενός φωτοβολταϊκού πάρκου στην ύπαιθρο.

Η ανέγερση μιας εξοχικής κατοικίας για παράδειγμα θεωρείται χαμηλότερης επικινδυνότητας, γιατί συνήθως δεν υπάρχουν υπόγειες καλωδιώσεις και σωληνώσεις Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας.

Καλό είναι να λαμβάνεται υπόψη και η αξία των παρακείμενων περιουσιών. Για παράδειγμα στην περίπτωση ανέγερσης ενός ακινήτου, το οποίο συνορεύει με πολυκατοικίες, ενδεχόμενη ζημιά θα επηρεάσει πολλές ιδιοκτησίες με πολλούς κατοίκους. Αν όμως οι συνορεύουσες ιδιοκτησίες είναι μονοκατοικίες τότε η ζημιά ενδεχομένως θα είναι μικρότερη.

3. Η διάρκεια του έργου

Ένα έργο το οποίο έχει διάρκεια κάποιους μήνες είναι εκτεθειμένο σε κινδύνους για μικρότερο χρονικό διάστημα σε σχέση με ένα έργο το οποίο θα διαρκέσει κάποια χρόνια. Συνεπώς η διάρκεια ασφάλισης ενός έργου θα πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη κατά την αξιολόγηση και θα πρέπει να έχει μία λογική σχέση με τη φύση του έργου. Για παράδειγμα, η κατασκευή μια πολυκατοικίας συνήθως διαρκεί 12-18 μήνες. Αν δηλωθεί διάρκεια 6 μηνών, γιατί ο εργολάβος έχει αυστηρό χρονοδιάγραμμα παράδοσης, αυτό ίσως να έχει ως αποτέλεσμα μεγάλη κούραση στους εργαζόμενους, συνεπώς είναι πιο εύκολο να γίνει το λάθος το οποίο θα οδηγήσει σε κάποιο ατύχημα πελάτη, τρίτου αλλά και του ίδιου του εργαζόμενου.

4. Εμπειρία του εργολάβου

Η ποιότητα και η εμπειρία όλων των εμπλεκόμενων μερών στο έργο, συμπεριλαμβανομένων των μηχανικών, εργολάβων, υπεργολάβων είναι κριτικής μείζονος σημασίας. Είναι πιθανόν να γίνουν ατυχήματα ή ανθρώπινα λάθη λόγω της έλλειψης εμπειρίας. Θα πρέπει όλοι οι εμπλεκόμενοι όπως και οι εργαζόμενοι να είναι έμπειροι, τόσο στις μεθόδους που θα εφαρμοσθούν για την κατασκευή του έργου, όσο και στη χρήση των μηχανημάτων που θα χρησιμοποιηθούν.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Με γνώμονα όλα τα παραπάνω που αναλύθηκαν στις προηγούμενες ενότητες, παραθέτουμε τους παράγοντες ανάληψης του εκάστοτε κινδύνου καθώς και της τιμολόγησης. Τονίζεται ότι τα παρακάτω είναι η ιδανική ανάλυση που ένας underwriter χρειάζεται για την ορθή προσέγγιση της ασφάλισης και ότι οι πληροφορίες αυτές δεν είναι πάντα όλες απαραίτητες.

✓ Γενική Αστική Ευθύνη

- Προϋπολογισμός (πραγματικός, όχι σύμφωνα με την άδεια οικοδομής) και ανάλυσή του
- Άδεια οικοδομής
- Σύμβαση του έργου

- Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων
- Ασφαλιστικές απαιτήσεις (αιτούμενα όρια καλύψεων)
- Περιγραφή του έργου
- Χρονοδιάγραμμα εργασιών του έργου
- Ανάλυση εργασιών/Τεχνική Περιγραφή
- Αριθμός ορόφων (αναφορά εάν υπάρχουν υπόγεια και πόσα)
- Συνολικά τετραγωνικά μέτρα (τ.μ.) της οικοδομής
- Βάθος εκσκαφής - μέτρα
- Αναφορά εάν το έργο περιλαμβάνει κατεδάφιση
- Περιγραφή γειτνιαζουσών ιδιοκτησιών
- Εμπειρία του εργολάβου σε παρόμοια έργα

✓ **Εργοδοτική Ευθύνη**

- Αριθμός εργατοτεχνικού προσωπικού που θα απασχοληθεί στο έργο
- Μικτό μισθολόγιο που αφορά το έργο

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Όπως σε κάθε ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης, έτσι και στα ασφαλιστήρια γενικής αστικής ευθύνης εργολάβων πρέπει να ισχύουν κάποιες προϋποθέσεις για την ανάληψη αλλά και την ισχύ του ασφαλιστηρίου. Παρακάτω παραθέτουμε τις-πιο σημαντικές:

- Ο ασφαλιζόμενος θα πρέπει να λαμβάνει τις απαιτούμενες προφυλάξεις για την πρόληψη ατυχημάτων/ ζημιών και να τηρεί απαρέγκλιτα τους νόμους και κανονισμούς τους σχετικούς με την ασφάλεια του κοινού, αλλά και του εργατοτεχνικού προσωπικού που ασχολείται καθ' οιονδήποτε τρόπο στο έργο.
- Θα πρέπει να διασφαλίζεται η προστασία πεζών και οχημάτων με κατάλληλα προειδοποιητικά μέτρα κατά μήκος και εκατέρωθεν των σκαμμάτων και δη θα πρέπει να υφίσταται η κατάλληλη και αναγκαία σήμανση των σκαμμάτων.
- Με ευθύνη, μέριμνα και δαπάνες του ασφαλισμένου τα προϊόντα εκσκαφής και καθαιρέσεων θα πρέπει να μεταφέρονται σε κατάλληλες – μη προσωρινές - θέσεις όπου δεν θα επηρεάζουν την επιφανειακή ροή των υδάτων και δεν θα εμποδίζουν την αποχέτευση/ απορροή όμβριων υδάτων κτιρίων και οδών.
- Για τις κυκλοφοριακές επεμβάσεις που θα γίνουν σε δρόμους που είναι σε κυκλοφορία από το κοινό, θα πρέπει να τηρείται πλήρως και να διατηρείται καθ' όλη τη διάρκεια των εργασιών η μελέτη και η σήμανση των έργων, όπως αυτή έχει εγκριθεί από τις αρμόδιες αρχές και την τροχαία, προς αποφυγή ατυχημάτων.
- Κατά την εκτέλεση εργασιών χρωματισμών πάσης φύσεως επιφανειών, θα πρέπει να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα, κυρίως όταν οι καιρικές συνθήκες δεν είναι ευνοϊκές.

ΖΗΜΙΕΣ

ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΑΙΤΙΕΣ ΖΗΜΙΩΝ

Η εμπειρία έχει δείξει ότι οι κυριότερες αιτίες των ζημιών οφείλονται στον ανθρώπινο παράγοντα και ενδεικτικά οι συνηθέστερες ζημιές είναι:

- Εργατικά ατυχήματα: Είναι γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια έχει γίνει πρόοδος στον τομέα της πρόληψης. Σε αυτό βοηθάει και η αυστηρότερη νομοθεσία, η οποία ορίζει συγκεκριμένα μέτρα αποφυγής ή ελαχιστοποίησης της έκθεσης των εργαζομένων σε παράγοντες επικινδυνότητας. Παρ' όλα αυτά συμβαίνουν αρκετά εργατικά ατυχήματα στα κατασκευαστικά έργα. Υπάρχουν πολλοί λόγοι για αυτό: κακές συνήθειες, κόπωση, ελλιπής εκπαίδευση. Η κυριότερη αιτία ατυχημάτων είναι η πτώση.
- Ζημιές σε Οργανισμούς Κοινής Ωφελείας (ΟΚΩ): Δεν αφορά αποκλειστικά ζημιές στις ίδιες τις εγκαταστάσεις των ΟΚΩ αλλά και ζημιές σε τρίτους εξαιτίας αυτών των ζημιών. Συνήθως η κάλυψη αυτή παρέχεται με την προϋπόθεση ότι ο ασφαλισμένος, πριν την έναρξη των εργασιών, είχε ζητήσει και έλαβε από τις αρμόδιες υπηρεσίες σχέδια με τις ακριβείς θέσεις τέτοιων καλωδιώσεων, σωληνώσεων ή άλλων εγκαταστάσεων / δικτύων.